

ဝန်လင်း
Read on the move

ရွှေတူပေနှင်း

ပုံ.ဖြူးရေ: အတွက်

A ~ Z

အခန်း(၁)

ရွှေကူမေနှင်း

ဖွံ့ဖြိုးရေး အတွက်

A - Z

Ability (စွမ်းဆောင်ရည်)

Ability ဆိုတဲ့ ဝေါဟာရကို အဘိဓာန်မှာ ဒီလိုဖွင့်ဆိုထားပါတယ်။

- A being able
- Power to do .
- Skill expertness . talent,
- Capacity, tendency

မြန်မာလိုတော့ “စွမ်းဆောင်ရည်” လို့ အတိုဆုံး ခေါ်ရမယ် ထင်ပါတယ်။ မိမိ လုပ်နိုင်စွမ်း သော ထုတည် ပမာဏ ၊ မိမိ လုပ်နိုင်သော အရည်အသွေး ၊ မိမိ လုပ်နိုင်သော ကျွမ်းကျင်မှု ၊ စွမ်းပကားလို့ပဲ ဆိုကြပါစို့။

Able ဆိုတာက လုပ်နိုင်တာ ၊ Ability ဆိုတော့ လုပ်နိုင်တဲ့ ခွန်အား။

ဒီ Ability ဆိုတဲ့ စွမ်းဆောင်ရည်ဟာ လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွက် အလွန်အရေးပါတဲ့ ကိစ္စပါ။ ဒီအရာသာ မပါရင် လူဆိုတာ လေးဖက် တွားဘဝက တက်လာစရာ မရှိပါဘူး။ လူမ ဖြစ်ခင် လူ့ဘဝထဲ လှမ်းစပြုတဲ့ ကာလကတည်းက ဒီစွမ်းဆောင်ရည်နဲ့ ဖွံ့ဖြိုး လာခဲ့တာ ဖြစ်တယ်။

လူ တစ်ယောက် ဖြစ်တည်လာပုံကို ကြည့်ရင် ထင်ရှားပါသည်။ လူရယ်လို့

ပေါက်ဖွားဖို့၊ အမိရဲ့ မျိုး ဥနဲ့ အဖရဲ့ မျိုး စေ့ တွေ .ဆုံပြီး အောင်မြင်သွားတဲ့ အချိန်မှာ အဲဒီ ဗီဇလေးဟာ အပ်ချည်မျှင်လောက်ပဲ ရှိတာပါ။ အဲဒီ အပ်ချည်မျှင်လေးဟာ သေးပေမဲ့ သူ့မှာ သူ့ဘဝအတွက် အားလုံး ပါဝင်ပြီး ဖြစ်တယ်။ ဒါက အရိုး ဖြစ်ဖို့၊ ဒါက အသား ဖြစ်မယ့်ဟာ၊ ဒါကတော့ အသွေး၊ ဒါက ဆံပင် စသဖြင့် နောင် ဖြစ်လာမယ့် အရာတွေ (Potential) တွေ ပါပြီးသားပါ။ အဲဒါတွေ က တစ်နေ့ပြီးတစ်နေ့၊ တစ်ပတ်ပြီးတစ်ပတ် ကြီးထွားလာကြသည်။ ခက်မငါးဖြာဆိုတဲ့ သွေးလုံးလေး ဖြစ်လာပုံကို ပုံထဲမှာ ကြည့်ရင် ခြေနှစ် ဖက်၊ လက်နှစ် ဖက် နဲ့ဦးခေါင်း ဖြစ်မယ့်ပုံဆိုတာ မြင်သာပါပြီ။

အဲဒီ အရာလေးဟာ လူမ ဖြစ်သေးပါဘူး။ လူ ဖြစ်အောင် ဆက်ပြီး ကြိုးစားရပါတယ်။ တဖြည်းဖြည်းနဲ့ နူကောင် ကွေးကွေးလေး သဏ္ဌာန်ပေါ်လာတယ်။ လေးလလောက်မှာ တော့ အတော် ပီပြင်လာပြီ။ မကြာခင် “နလုံး” စပြီး ခုန်လာတော့ အသက်ဝင်လာပြီလို့ ဆိုကြတယ်။ ဒါပေမယ့် လူအ ဖြစ် အပြင်ထွက်နိုင်လောက်အောင် သူ့ကိုယ်သူ တည်ဆောက်ရတာ စုစုပေါင်းကိုးလ ကြာပါတယ်။ ကိုးလလွယ် ဆယ်လမွေး လို့ မြန်မာစကား ရှိပါတယ်။

ကိုးလကျော်လို့ လူ့အင်္ဂါရပ်တွေ ပြည့်စုံပြီဆိုပြီး အမိဝမ်းတွင် :ကား ထွက်တော့ မလွယ်ပါဘူး။ မထွက်နိုင်လို့ ကလေးဆုံးတာ၊ အမေဆုံးတာ၊ ကလေးရော အမေရော ဆုံးတာ အများ ကြီးပါ။ ဆေးဝါးတွေ မပြည့်စုံခင် ရှေးတုန်းက ဆိုရင် မိဘတွေ ဟာ ကလေး ဆယ်ယောက် လောက် မွေး၊ ခုနှစ် ယောက် ပဲ အဖတ်တင်ကြတယ်။ မွေးခါစကလေး သေနန်း များတယ်။ ဒါကိုကြည့်ရင် လူ့ဘဝဟာ ဖြစ်ထွန်းဖို့ ဘယ်လောက် တည်ဆောက်ရတယ်ဆိုတာ ထင်ရှားပါတယ်။

ကျန်းကျန်းမာမာနဲ့ အမေ့ဝမ်းက ကျွတ်လာပြီဆိုပြီး မပြီးသေးပါဘူး။ မွေးခါစမှာ ပျော့စိစိနဲ့ တချို့ ဆို အသံတောင် မထွက်ဘူး ။သူ့ဦးခေါင်း သူမနိုင်ဘူး။ သုံးလအထိ လက်ဖဝါးခံပြီး ချီကြရတယ်။ လေးလလောက်ကျမှ လည်ပင်းလေး ခိုင်လာတယ်။ ဒါပေမယ့် ပက်လက်ပဲ။ ဘေးမစောင်းတတ်ဘူး။ ဘေးစောင်းဖို့ မှော က်တတ်ဖို့ ကြိုး စားရပြန်တယ်။ ကလေး တစ်ယောက် ဟာ ပက်လက်ကနေ မှော က်လျက် အနေအထား ရောက်အောင်

အသေအလဲ ကြိုး စားရရှာတာပါ။ ကိုယ်လုံးက မှော့ ကံသွားရင်တောင် လက်ပိနေလို့ လက်မထုတ်နိုင်လို့ လူးလူးလဲလဲ ဖြစ်နေတတ်သေး တယ်။

အဲဒီ နောက် ဝမ်းလျှော့ထိုးဖို့ ကြိုး စားရတယ်။ ငုတ်တုတ်ထိုင်ဖို့ ကြိုး စားရတယ်။ ခြောက်လကျမှ “ လူငုတ်တုတ်၊ သွားငုတ်တုတ်” တဲ့။ ထိုင်လည်းထိုင်တတ်ပြီ။ ရှေ့သွားလေးတွေ စပြီး ပေါက်ပြီ။ ဒါနဲ့လည်း မပြီးသေးပါဘူး။ လေးဖက်တွားဖို့၊ မတ်တပ်ရပ်ဖို့၊ လမ်းလျှောက်တတ်ဖို့၊ မကြာကြီး သင်ယူရပါတယ်။ တစ်နှစ် ကျော်မှ မတ်တပ်လေး စမ်းရပ်ရင်ပဲ လူကြီးတွေ က သူတို့ “ရပ်နိုင်ပေ၊ ရပ်နိုင်ပေ “လို့ အားပေးရတယ်။ လမ်းလျှောက်နိုင်ဖို့ တန်းလေးတွေ လုပ်ပေးရတယ်။ ဪ...လူ့ဘဝ ဆိုတာ လမ်းလျှောက်နိုင်တဲ့အထိ အသေအလဲ ကြိုး စားခဲ့ရတာ ပဲကလား။ “လူ”ဆိုတာ မ ဖြစ်ခင်ကပင် ရုန်းကန်ခဲ့ရတာ ပါ။ ဒီတော့ လမ်းလျှောက်နိုင် ပြီဆိုတာ နည်းနည်း စွမ်းဆောင်ရည် မဟုတ်ဘူး။ သက်ရှိသတ္တဝါချင်း အတူတူ တွားသွားတဲ့အတွက် တက်မလာတဲ့ သတ္တဝါတွေ အများ ကြီးပဲ။ “လူ” ကတော့ မနေမနား ရုန်းကန်တယ်။ ဒါဟာ လူရဲ့ စွမ်းဆောင်ရည်ပါပဲ။ Abilityဆိုတာ ဒါပါပဲ။

ဒီလိုလူ ပီပီပြင်ပြင် ဖြစ်လာတဲ့အခါ ငြိမ်းရောလားဆိုတော့ မငြိမ်းပါဘူး။ စကားတတ်အောင် သင်ရသေးတယ်။ မံမံတို့၊ မာမာတို့ စသဖြင့် အလွယ်ဆုံးကစပြီး သင်ရတယ်။ အတော် ကြာပါတယ်။ တချို့ ကလေးတွေ အသက်နှစ် နှစ်၊ သုံးနှစ် အထိ စကားအစုံ မပြောတတ်ဘူး။

သုံးနှစ် ကျော်လို့ စကားလည်း ပြောတတ်ရော သွားရပါပြီ မူကြိုတဲ့။ ငါးနှစ် ကျတော့ မူလတန်းတဲ့။ ဆယ့်ခြောက်နှစ် လည်း မပြီးသေးပါဘူး။ ဘွဲ့ရတဲ့အထိ မနေမနား လုပ်ကြရတယ်။ ဒီလိုမလုပ်နဲ့လို့ မရပါဘူး။ ဒီလိုမလုပ်ရင် ကျန်တဲ့ ဒုတိယအရွယ်မှာ စီးပွားမရှာတတ်လို့ ဒုက္ခ ဖြစ်မှာ ။ ဒီတော့ လူဟာ မနားတမ်း စွမ်းဆောင်ရည် တည်ဆောက်ရသူပါ။

အမှန်တော့ လူကလည်း ဒီအတိုင်း မနေနိုင်ပါဘူး။ အမြဲတမ်း စဉ်းစားတွေ :တော ကြံဆနေတတ်တယ်။ စိတ်ကူး နေတတ်တယ်။ အိုင်းစတိုင်းက ပြောဖူးပါတယ်။ Every

success depends on imagination တဲ့။ အောင်မြင်မှု မှန်သမျှဟာ စိတ်ကူးပေါ်
မူတည်တယ်။ မြက်ခင်းပေါ် လှဲအိပ်နေတဲ့လူက ကောင်းကင်ထဲ ပျံသန်းနေတဲ့ ငှက်တွေ ကို
ကြည့်ပြီး ငါလည်း သူတို့လို ပျံတတ်ချင်လိုက်တာလို့ စိတ်မကူးခဲ့ရင် ဒီကနေ့
လေယာဉ်ပျံဆိုတာ ပေါ်လာမှာ မဟုတ်ဘူး။

ဒီတော့ စွမ်းဆောင်ရည်ကို တည်ဆောက်ရမှာ ပဲ။ တည်ဆောက်တဲ့အခါ
အခက်အခဲ အတားအဆီးတွေ ရှိမှာ ပဲ။ ဘယ်လောက်ရှိရှိ ကျော်လွှားရမှာ ပဲ။ ကိုယ့်ခရီးမှာ
တားဆီးတာတွေ ရှိရင် ဘယ်လိုကျော်မလဲ ဆိုတာ ဧရာဝတီက သင်ပေးထားပါတယ်။
မြန်မာပြည် မြောက်ဖျား “ခါကာဘိုရာဇီ” ရေခဲတောင်တွေ က စတင်စီးဆင်းလာတဲ့
ဧရာဝတီဟာ ပင်လယ်ထဲ မရောက်ခင် မြစ်ကျဉ်း ၄ ခုကို ဖြတ်ရတယ်။ ဒုတိယ မြစ်ကျဉ်းက
အကျဉ်းဆုံးနဲ့ အလှဆုံးပါ။ မြစ်ညာကနေ စုန်ဆင်းကြည့်ရင် စင်းခမ်းအလွန်မှာ
တောင်ကြီးတွေ မြင်နိုင်ပါတယ်။ အဝေးက ကြည့်ရင် လမ်းပိတ်နေပြီး သွားလို့မရတော့ဘူး
ဆိုပြီး ပြန်လှည့်ချင် စရာပဲ။ ဒါပေမဲ့ ဧရာဝတီ ကတော့ ပြန်မလှည့်ပါဘူး။ သူ တိုးကြည့်တယ်။
“နတ်မျက်နှာတောင်” ဆိုတာ မုန့်စိမ်းပေါင်း ထက်ခြမ်းခွဲထား သလို မတ်မတ်ကြီး ။
ကျောက်သားဆိုင်ကြီး ။ အဲဒါ ခံနေတယ်။ ဒီအခါ ဧရာဝတီက ဘေးရှောင်ပြီး ရနိုင်သရွေ့
လမ်းကလေးနဲ့ စီးတယ်။ နောက် တစ်တောင်တွေ နောက်တစ်ကွေ့။ စုစုပေါင်း အဲဒီ
မြစ်ကျဉ်းဟာ သုံးမိုင်တောင် ရှည်ပါတယ်။ အဲဒါကိုလည်း လွန်ရော ဖြုန်းဆို လွင်ပြင်ကြီးတွေ
တော့ ဧရာဝတီလည်း အကျယ်ကြီး ဖြစ်သွားရော။

ဒီလို ဇွဲမလျော့တဲ့ စွမ်းဆောင်ရည်ကို နမူနာ ယူကြရမှာ ပါ။
စွမ်းဆောင်ရည်ဆိုတာ ခုလို ဇွဲနဲ့ တည်ဆောက်ရတာ မို့ ဇွဲလိုပါတယ်။ စွမ်းဆောင်ရည်ကို
ဖျက်ဆီးတာလည်း ခံရတတ်တာပါပဲ။ ဥပမာ တာပိန်မြစ် ဆိုရင် တရုတ်ပြည်ကနေ
မြစ်ဖျားခံလာပြီး မြန်မာ ပြည်ထဲရောက်တော့ ဧရာဝတီထဲ စီးဝင်တယ်။ ဒီမြစ်ကို အသုံးပြုပြီး
နယ်စပ်ကုန်သွယ်ရေး ဖြစ်ခဲ့တယ်။ လွန်ခဲ့တဲ့ လေးငါးနှစ် ကတော့ မြစ်ဖျားမှာ ရေအားလျှပ်စစ်
ဆိုပြီး တာပိန်(၁) တာပိန်(၂) ဆိုတဲ့ ဆည်တွေ ဆောက်တယ်။ လျှပ်စစ်မီးရပါတယ်။ ဒါပေမဲ့
တာပိန်မြစ်ဟာ သော င်တွေ ထွန်းပြီး ခါတိုင်း ဧရာဝတီထဲ စီးဝင်နေကျဖြစ်တဲ့ ဗန်းမော်မှာ

မတွေ့ ရတော့ဘူး။ ကြားမှာ သော င်တွေ ဝင် ဖြစ်နေလို့ ရောဝတီကို တွေ့ ဖို့ နောက်ထပ် ကိုးမိုင်သွားရ တော့တယ်။ ဗန်းမော်သဘောဆီပဲလည်း နွေအခါ “ကန်း” သွားပြီး ။

လူတွေ ရဲ့ စွမ်းဆောင်ရည် ပျက်တဲ့အခါလည်း ဘဝတွေ ပျက်ကြရ တာပါပဲ။ စာရေး သူရဲ့ မိတ်ဆွေ ဂီတသမား ဇနီးမောင်နှံ ရှိပါတယ်။ ယောကျ်ားက တေးရေး ၊ မိန်းမက အဆိုတော် ။ အင်မတန် လိုက်ဖက်ပြီး အောင်မြင်ခဲ့တယ်။ သားလေး တစ်ယောက် ထွန်းကားတော့ ဂီတကိုပဲ သင်ပေးတာ ထူးချွန်တယ် ။ ဖခင်ဟာ သားလေးကို မြေတောင်မြှောက်ရင်း အားတက်ခဲ့တယ်။ ဒါပေမဲ့ သူ လေဖြတ်ခံရပြီး ဘာမှ မလုပ်နိုင် ဖြစ်သွား တဲ့အခါ မိသားစုကို သူ ဦးမဆောင် နိုင်တော့ဘူး။ သူ့နေရာမှာ သူ့မိန့်မက ငွေရှာရတယ်။ နောက်သားက ငွေတွေ ရလာတယ်။ သူ့ကို လူတွေ က ဦးမတိုက်တော့ဘူး။ မိန်းမနဲ့ သားက မငြိုမငြင် ဆေးကုပေးပေမဲ့ သူ မပျော်တော့ဘူး။ နောက်ဆုံး မိန်းမနဲ့သားကို တောင် ငါ့ကို ဆေးကုနေရတာ ငါမခံဘူး ဆိုပြီး ရွာဘုန်းကြီး ကျောင်းမှာ သွားနေတော့တယ်။ သူတို့ မိသားစုဟာ ငွေတွေ ဝင်ပေမဲ့ မသေသေးခင်မှာ ရန်မ ဖြစ်ဘဲ ကွဲသွားခဲ့ကြတယ်။ တကယ်တော့ စွမ်းဆောင်ရည် ဆိုတာ ဇွဲနဲ့ တည်ဆောက်လို့ ရသလို လောကဓံအရ ပျက်တတ်တာပါပဲ ။ ဒါကို လက်ခံပြီး အသင့်အတင့် နှလုံးသွင်းနိုင်ရပါမယ်။ မသွင်းနိုင်ရင် ဘဝပျက်တာပါပဲ။

ဒီလို စွမ်းဆောင်ရည် တည်ဆောက်တဲ့ အခါ မိမိကြောင့် သူတစ်ပါးကို မထိခိုက်အောင်လည်း သတိထားရပါမယ်။ ဥပမာ ဗာဒံပင် တွေ ရဲ့ တည်ဆောက်ပုံကို ကြည့်ရင် ထင်ရှားပါတယ်။ ဗာဒံပင်ဟာ အခက်အလက် ဖြာတဲ့နေရာမှာ ထပ်မနေဘူး။ တစ်ခါ ဖြာပြီးရင် အလယ်ကနေ ပင်စည်တစ်ခု ထောင်တက်တယ်။ သုံးပေလောက် ရောက်မှ အခက်ဖြာတယ်။ ဒီအခါ အောက်က အကိုင်းတွေ နဲ့ လွတ်သွားတယ်။ သူလည်း လွတ်လွတ်လပ်လပ် ဖြာမယ်။ အောက်ကိုင်းတွေ လည်း လွတ်လွတ်ကျွတ်ကျွတ် ဆက်ပြီး ဖြာလို့ရတယ်။ ဒါမကောင်းပါလား ။

သမိုင်းမှာ စွမ်းဆောင်ရည် ပြောင်မြောက်တဲ့လူတွေ အများ ကြီး။ နိုင်တာ ရှိမယ်။ ရုံးတာ ရှိမယ်။ စွမ်းဆောင်ရည် မပြလိုက်ရဘဲ နယ်မြေ အဆုံးခံခဲ့ရတဲ့

“သပြေတန်းခံတပ်”ရှိသလို၊ “ကောင်းတုံခံတပ်” လို စွမ်းဆောင်ရည် ပြည့်ဖြိုး လို့ တရုတ်မြန်မာ စစ်ပွဲမှာ အနိုင်ရခဲ့တဲ့ ဗလမင်းထင် လို ပုဂ္ဂိုလ်တွေ လည်း ရှိတာပါပဲ။ အနိုင်အရှုံး ဆိုတာလည်း မိမိ တစ်ဦးတည်း နဲ့ မလုပ်နိုင်တာ တွေ ရှိပါတယ်။

လူသားတွေ ရဲ့ စွမ်းဆောင်ရည်မှာ မြေအောက် ပိတ်မိနေတဲ့ မိုင်းလုပ်သား (၃၃) ဦးကို ရက်ပေါင်း (၉၆) ရက်ကြာ ကြိုး စားပြီးမှ တစ်ယောက် မကျန် ကယ်တင်နိုင်ခဲ့တဲ့ ချီလီ ကြေးနီသတ္တုတွင်း : ပြိုကျတဲ့ ကိစ္စမျိုး ဟာ မှတ်တမ်းဝင်ပါတယ်။

အားလုံး ကြိုး စားရင် Ability ဆိုတာ ဖွံ့ဖြိုး မြဲပါ။

...

Awareness (သိမှု)

Awareness ဆိုတဲ့စကားက မြန်မာလို ရိုးရိုးလေးပြောရင် “သိမှု ”ပါပဲ။ Dictionary ကြည့်ရင်တော့ alertly observed လို့ ဆိုပါတယ်။ ကျကျနန လေ့လာဆည်းပူးပြီးမှ ရတဲ့ သိမှု ဖြစ်ပါတယ်။ ရိုးရိုးကြားတာ မြင်တာကိုတော့ knowledge ဗဟုသုတလို့ ပြောနိုင်ပါတယ်။ Awareness က သာမန်အသိ မဟုတ်ပါဘူး ။ လေ့လာဆန်းစစ်ပြီး မှ ရတဲ့အသိ ဖြစ်တယ်။ လူတွေ မှာ အဲဒီ အသိ မရှိလို့ ဒုက္ခ ဖြစ်ကြတယ်။ အသိရှိတဲ့အခါ ကျတော့ အကျိုး ဖြစ်ထွန်းတယ်။ ဒီတော့ လူတိုင်း သိမှု ရှိဖို့ လိုပါတယ်။

ဘာတွေ ဘယ်လို သိရမှာ လဲ လို့ စဉ်းစားတဲ့အခါ

- မိမိကိုယ်မိမိ သိဖို့လိုပါတယ်။

- နောက် မိမိ ပတ်ကျင်ကို သိဖို့ လိုပါတယ်။

- နောက်ဆုံး ကမ္ဘာကြီးကို သိဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။

မိမိကိုယ် မိမိ သိရမယ့်ဆိုတဲ့ နေရာမှာ မှာ :ရင် မှာ :မှန်း သိရမယ်။ မှန်ရင်လည်း မှန်ကြောင်း သိရမယ်။ ကိုယ်ညွှန်ရင် ညွှန်ကြောင်း သိရမယ်။ ကိုယ်တော် ရင် တော်

ကြောင်းသိရမယ်။ ညွှန်ရင် ညွှန်ကြောင်း သိမှ တော် အောင်လုပ်နိုင်မှာ ။ တော် ရင် တော်
ကြောင်း သိမှ ပိုတော် အောင် လုပ်နိုင်မှာ ပါ။ ညွှန်နေတာကို ညွှန်ကြောင်း မသိဘဲ တော် တယ်
ထင်နေရင်တော့ အဆိုးဆုံးပါပဲ ။

ကျွန်မဆိုရင် ကျွန်မကိုယ် ကျွန်မ သိပါတယ်။

ကျွန်မ အရပ်ဆိုး တယ်ဆိုတာ ငယ်ငယ်တည်းက သိတယ်။ ကျွန်မတို့ မောင်နှမ
(၆) ယောက် မှာ အရပ်ဆိုးဆုံးလို့ နာမည် ရပါတယ်။ ဘာဆိုးသလဲဆိုတော့
နာခေါင်းပြားတာပါ။ နာခေါင်းပြားတာက အတော် ကြည့်ရဆိုးတယ်။ မှန်ထဲမှာ
ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ကြည့်ရင် မြင်ရတာ ပဲလေ။ နာခေါင်းပြားတဲ့သူ ဆိုတာ ဘေးတိုက်ကြည့်ရင်
အရမ်း ရပ်ဆိုင်းတာ။ ရှေ့တည့်တည့်ဆိုရင်တော့ သိပ်မဆိုးပါဘူး ဟုတ်လား။ ဒါကို
သိတဲ့အတွက် ကျွန်မဟာ ဘယ်တော့မှ ဘေးတိုက် အကြည့်မခံဘူး။ ဟောပြောပွဲတွေ မှာ
ထုံးစံအတိုင်း ကိုယ်ဟောနေတုန်း သတင်းတောက်တွေ က ဓာတ်ပုံလာရိုက်တော့ ပရိသတ်ကို
အနှောင့်အယှက် ဖြစ်မှာ စိုးလို့ ဘေးကနေ လာရိုက်လေ့ရှိကြတယ်။ ကျွန်မကို လာရိုက်ရင်
ကျွန်မက ဘယ်လောက် အရေး တကြီး ဟောနေနေ၊ ခဏလေး တောင်းပန်ပြီး ဟောပြောမှု
ကို ရပ်တယ်။ ခဏလေးနော် ကျွန်မ ဓာတ်ပုံအရိုက်ခံလိုက်ဦးမယ် ဆိုပြီး..... ဟောသလို
အရိုက်ခံရတယ်။ လှသွားရော။ (ဒါကြောင့် ရွှေကူမေနှင်း ချောတယ်လို့ နာမည် ကြီးတာပေါ့)
တက်ကယ်တော့ မောင်နှမထဲမှာ အရပ်ဆိုးဆုံး နာမည် ရထားတာပါ။ အကယ်၍
ဘေးတိုက်ပုံကြီး ပါသွားလို့တော့ သွားပြီ။ ဒါကြောင့် ကျွန်မ တအား သတိထားရပါတယ်။
ဒါဟာ မိမိကိုယ် မိမိသိလို့ပါ။ ဒါက အသေးအဖွဲ့ ဆိုပါစို့။ နောက်တစ်ခုက မိမိ ပတ်ဝန်းကျင်ကို
သိရမယ်။

၂၀၀၈ တုန်းက အရိန်းပြင်းတဲ့ ဆိုင်ကလုန်မှန်တိုင်း နာဂစ် တိုက်ခတ်မှု ကြောင့်
မြန်မာ နိုင်ငံမှာ လူနှစ် သိန်းကျော် သေဆုံးခဲ့ရတယ်။ မိုးလေဝသက သတိပေးပေမဲ့ အများ
အားဖြင့် မသိခဲ့ကြဘူး။ ကြောက်ရမှန်းလည်း မသိကြဘူး။ ရောက်လာတော့
ပြေးမလွတ်တော့ဘူး။ ကြေကွဲစရာ အဖြစ်တွေ ကြုံခဲ့ရတာ ဒီနေ့အထိ ပြန်လည်ထူထောင်
ရေး လုပ်ဖို့ မပြီးသေးပါ ဘူး။ လူတွေ သေရတာ ကိုတော့ ဘယ်လိုမှ ပြန်လည် အလျော်ပေးလို့

မရပါဘူး။ ဧရာဝတီတိုင်းမှာ မိဘမဲ့ ကလေးပေါင်း များစွာ ရှိနေဆဲပါ။

ဟော.....၂၀၁၀ မှာ ဂီရိဆိုတဲ့ မုန့်တိုင်း တိုက်ပြန်တယ်။ အရင် နာဂစ်ထက် ပိုပြီး ပြင်းပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ စုစုပေါင်း ၃၇ ယောက် ပဲ သေဆုံးတယ်လို့ သိရပါတယ်။ ဒီလို ဖြစ်ရတာ က မုန့်တိုင်းလာမယ်ဆို တဲ့အကြောင်း ကြိုတင် သိရှိပြီး အားလုံးသိအောင် လှည့်လည် သတိပေး ခဲ့လို့ပါပဲ။ ရှောင်ဖို့ အချိန်ရခဲ့လို့ပါပဲ။ ဒါကြောင့် သိမှု Awareness ဟာ ဘယ်လောက် အရေး ကြီးတယ်ဆိုတာ ထင်ရှားပါတယ်။

Awareness ရှိရင် ရန်သူကိုတောင် နိုင် နိုင်ပါတယ်။ ရာဇဝင်မှာ ကျွန်မတို့ သင်ခဲ့ဖူးတာ မှတ်မိကြပါလိမ့်မယ်။ အင်းဝက ဟံသာဝတီကို အနိုင်ရသွားတဲ့အခါ မွန်သူရဲကောင်း “သမိန်ဗရမ်း” ကို သုံးပန်းအ ဖြစ် ခေါ်ဆောင်သွားခဲ့တယ်။ အဲဒီ နောက် အင်းဝကို တရုတ်တပ်ကြီး ချီလာပါတယ်။ တရုတ်နဲ့ မြန်မာ စစ် ဖြစ်ရတော့မယ့် အချိန်မှာ စစ်သားတွေ အများ ကြီး မကျဆုံးရအောင် ဟိုဘက်ဒီဘက် ဗိုလ် တစ်ယောက် စီ ထွက်ပြီး စီးချင်းထိုး ဆုံးဖြတ်ဖို့ လုပ်ကြတယ်။ ကျရင် တစ်ယောက် ပဲ ကျမယ်ပေါ့။ အနိုင်အရှုံးကို ဒီနည်းနဲ့ပဲ ဆုံးဖြတ်ကြဖို့ပါပဲ။

တရုတ်ဘက်က “ဂါမဏီ” ဆိုတဲ့ စစ်သူကြီး ထွက်လာပါတယ်။ လူကောင်းထွားပြီး ကျားကျားလျားလျား နဲ့ မြင်ရရုံနဲ့ တုန်လောက်ပါတယ်။ အင်းဝဘက်က စဉ်းစားပုံက စစ်သူကြီးကို အနိုင်ထိုးဖို့ ဆိုရင် ဟံသာဝတီက ခေါ်လာတဲ့ “သမိန်ဗရမ်း” နဲ့ယှဉ်မှ ဖြစ်မယ်။ မွန်သူရဲကောင်း သမိန်ဗရမ်းကား ဆင်ရေး မြင်းရေး ၊ ဓားရေး လှံရေး အလွန် တော် သူမို့ပါ။ ဒါကြောင့် သမိန်ဗရမ်းနဲ့ ထိုးဖို့ စီစဉ်ကြတယ်။

နှစ် ဖက် ထိုးကြတော့မယ် ဆိုတဲ့အခါ ကွင်းပြင်ကြီးထဲမှာ တစ်ဖက်က တရုတ်ဆင်တပ်၊ မြင်းတပ်တွေ ၊ အလံတွေ တလူလူပေါ့၊ တစ်ဖက်မှာ တော့ အင်းဝက မြန်မာတပ်သားတွေ ဆင်လုံး၊ မြင်းလုံးနဲ့ အလံတွေ နဲ့ ။ အားလုံးဟာ နှစ် ဖက်က ထွက်လာမယ့် ဗိုလ်နှစ် ယောက် ရဲ့ စီးချင်းထိုးပွဲကို စောင့်ကြည့်အားပေး နေကြပြီ။

ပထမ စစ်သူကြီး ဂါမဏီ ထွက်လာပြီး ဆင်းစီးလျက်က ဓားရေး လှံရေး

အစွမ်းပြပါတယ်။ မွန်သူရဲကောင်း သမိန်ဗရမ်း ကတော့ ရန်သူရဲ့ အားနည်းချက်ကို မမှိတ်မသုန် လေ့လာတယ်။ သူ့ဘယ်အချက်မှာ တော် သလဲ၊ ဘယ်အချက်မှာ ညံ့သလဲ။ ဒီမှာ တင် ဘာသွားတွေ လိုက်ရလဲ ဆိုတော့ ဂါမဏီ လုံရေး ပြရင်း လက်မြှောက်လိုက်တုန်း ညာဘက် ချိုင်းကြားမှာ စစ်ချပ်ဝတ်တန်ဆာ တွဲ စပ်ထားတဲ့နေရာ (အဆက်) မှာ ဟနေတာပါ။ အဲဒါ ရန်သူရဲ့ အားနည်းချက်ပဲ။ ဒါကို သမိန်ဗရမ်းသိ သွားတယ်။

စထိုးပြီး ။ ဂါမဏီက လူကောင်ကြီးတယ်။ ဓားရေး လုံရေး ကောင်းတယ်။ ဆင်းစီးကျွမ်းတယ်။ သူ့ဆင်ကလည်း စစ်ရေး ကျွမ်းတယ်။ သမိန်ဗရမ်းက ခံစစ်အ ဖြစ် ကာကွယ်ရုံပဲ လုပ်တယ်။ ရန်သူရဲ့ လှုပ်ရှားမှု ကို ဂရုတစိုက် ကြည့်ရင်း အခွင့်ကောင်းကို ချောင်းနေတယ်။ တစ်ချက်မှာ တော့ ဂါမဏီ ညာလက်အမြှောက် ချိုင်းပေါ်သွားတဲ့အခါ ဟနေတဲ့နေရာကို အောက်ဘက်ကနေ သမိန်ဗရမ်းက လုံနဲ့ ပင့်ထိုးလိုက်တာ ဂါမဏီ တစ်ခါတည်း ဆင်ပေါ်က ကျသွားတော့တာပါပဲ။ ဂါမဏီ ရှုံးသွားတယ်။

ဒါဟာ သမိန်ဗရမ်း ပို ခွန်အားကြီးလို့ မဟုတ်။ စစ်ရေး ပိုသာလို့ မဟုတ်။ ရန်သူရဲ့ အားနည်းချက်ကို သိတဲ့ သိမှု Awareness ကြောင့် ပါပဲ။

လူတွေ ဟာ မိမိကိုယ်မိမိ သိရမယ်။

ပတ်ဝန်းကျင်ကိုလည်း သိရမယ်။

မိမိဘာညံ့သလဲ ဆိုတာလည်း သိရမယ်။

မသိရင် သိအောင် လုပ်ရပါမယ်။

လူဆိုတာ အရာခပ်သိမ်း တော် မနေပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ တစ်နေရာမှာ ညံ့တိုင်း အားလုံးညံ့တာ မဟုတ်ပါဘူး။ တစ်နေရာမှာ ညံ့ပေးမဲ့ တခြားနေရာမှာ တော် ချင်တော် နိုင်တာပဲ။ တစ်ခါက ကျွန်မ ဖတ်ဖူးတဲ့ ဝတ္ထုလေး တစ်ပုဒ် သတိရမိတယ်။ ဝတ္ထုနာမည် က wanted a miracle တဲ့။ မြန်မာလိုတော့ “စွမ်းရည်ထူး အလိုရှိသည်။” ကျွန်မ ဘာသာပြန်ခဲ့တဲ့ “နာရီ ဓားစာခံနှင့် နိုင်ငံတကာ ဝတ္ထုတိုများ ” စာအုပ်မှာ ပါပါတယ်။

ဝတ္ထုလေးက ဒီးလစ်ဆိုတဲ့ ကလေးမလေး အကြောင်းပါ။

မူလတန်းကျောင်းသူလေးပါ။ ကျေးလက်မြို့ လေးတစ်မြို့ မှာ တဲ့။ ဒီးလစ်ဟာ အတန်းထဲမှာ ဂီတသင်ခန်းစာ သင်ချိန်မှာ သီချင်းအဆို ညံ့ဖျင်းနေတယ်။ စန္ဒရားဆရာမ ကအသံပြ။ အဆိုသင်တဲ့ ဆရာမ က သင်္ကေတ တုတ်ကလေးနဲ့ အချက်ပြ။ အတန်းသားတွေ က သံပြိုင်လိုက်ဆိုကြ။ ဒီနေရာမှာ သံပြိုင် အသံထဲ ဒီးလစ်အသံက “ကြောင်”နေတယ်။ ဆရာမ က သိတယ်။ တစ်ယောက် ကြောင်နေတယ် လို့ဆိုတယ်။ ပြန်ဆိုခိုင်းတယ်။ ဒီးလစ်လည်း သူ့ကို ပြောမှန်းသိပါတယ်။ ကြိုး စားပြီး ပြန်ဆိုတယ်။ ပိုပြီး အော်လိုက်တာ ပိုပြီး “ကြောင်” သွားပြန်ရော ။ ဒီးလစ်ကို တစ်ယောက် တည်း ဆိုခိုင်းတယ်။ ပိုဆိုးသွားတယ်။ ဆရာမ လည်း ဒေါသ ဖြစ်လာတယ်။ အတန်းထဲက လူတွေ လည်း ဒီးလစ်ကို လှမ်းကြည့်ကြတယ်။ ဒီးလစ် ရှက်တယ်။ ဒီးလစ် အရမ်းရှက်တယ်။ မျက်ရည်တွေ ပိုးပိုးပေါက်ပေါက် ကျရပြီ။ ဘာမှလည်း မတတ်နိုင်ဘူး။ နောက်ဆုံး အချိန်စေ့တော့ အတန်းလွှတ်လိုက်တယ်။ ဒါပေမဲ့ ဆရာမ က ဒီးလစ်ကိုတော့ မပြန်ရဘူးတဲ့။ ဒဏ်ပေးတဲ့ အနေနဲ့ နာရီဝက် စာကူးရမယ်တဲ့။ ဒီးလစ် ဘာမှ မတတ်နိုင်ပါဘူး။

သူများ တွေ လွယ်အိတ်လွယ်ပြီး ပျော်ပျော်ပါးပါး အိမ်ပြန်ကြတဲ့ အချိန် ဒီးလစ် ကတော့ မျက်ရည်တွေ ကျရင်း စာကူးနေရတယ်။ စာကူးရတာ မပင်ပန်းပါဘူး။ ရှက်တာပါ။ ဒီးလစ် အရမ်းရှက်တယ်။ အားငယ်တယ်။

နာရီဝက် အချိန်စေ့တော့မှ ဆရာမ က ဒီးလစ်ကို ပြန်လွှတ်တယ်။ ဒီးလစ်ဟာ လွယ်အိတ်လေး လွယ်ရင်း ကျောင်းထဲက ထွက်ခဲ့တယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒီးလစ် အိမ်မပြန်ဘူး။ ဒီးလစ် စိတ်ညစ်တယ်။ ဒီးလစ်သေချင် နေတယ်။ အိမ်မပြန်ဘဲ ရွာလွယ်က ချောင်းကူးတံတားလေး ဆီလျှောက်လာခဲ့တယ်။

အချိန်က ညနေ နေဝင်တော့မယ်။ ချောင်းရေလေးဟာ နေဝင်စ အလင်းရောင် အောက်မှာ မှိန်မှိန်လေးရယ်။ သဲ့သဲ့လေး အသံနဲ့ သာသာလေး စီးနေတဲ့ ချောင်းရေဟာ ကြည်လင်နေတယ်။ ရေအောက်က ငါးလေးတွေ ကိုတောင် မြင်နေရတယ်။ ငါလည်း ရေထဲခုန်ချလိုက်ရင် အေးမှာ ပဲ။ ငါးလေးတွေ လို ရေအောက်မှာ နေရရင် ဘယ်သူမှ ရှက်စရာ

မလိုတော့ဘူး။ သေသွားလည်း အေးတာပဲလို့ ဒီးလစ်တွေ ရင်း တံတားပေါ်ကနေ ချောင်းထဲ ခုန်ချချင်စိတ်တွေ ဖြစ်နေတယ်။

ညက မှောင့်စပြုလာပြီ။ ဒီးလစ်က တံတားပေါ်မှာ ရပ်နေဆဲ။ ဒီအချိန်မှာ ပဲ တံတားပေါ်ကို လူ တစ်ယောက် ရောက်လာတယ်။ ရွာရဲ့ ဘုရားကျောင်းက ဓမ္မဆရာပါ။ ဒီးလစ်ကို မြင်တော့ ဓမ္မဆရာက ဒီးလစ် ဘာ ဖြစ်နေလဲလို့ ကြင်နာစွာ မေးတယ်။ ဒီးလစ်က ငိုတယ်။ ဓမ္မဆရာလည်း ကလေး စိတ် ပြောင်းသွား အောင်ဆိုပြီး ငါနဲ့ ဘုရားကျောင်းကို ခဏလိုက် ခဲ့စမ်းပါ။ ဘုရားကျောင်းမှာ ခရစ်စမတ် ပွဲတော် အတွက် ပြင်ဆင်နေတာ ကူညီပါဦး၊ ခရစ်တော် ဖွားတော် မူခန်း သရုပ်ဖော်တာမှာ အရပ်ကလေး မပြီးသေးလို့တဲ့။

ခရစ်တော် ဖွားတော် မူခန်းက တင်းကုပ်ထဲတွင် သိုးတွေ ရှိတယ်။ သိုးစားခွက် ရှိတယ်။ မယ်တော် က ခရစ်တော် “ဂျိုးဇက်စ်” ကိုမွေးပြီး စားခွက်ထဲမှာ ထည့်ထားတာ။ မယ်တော် ပုံ ရှိရမယ်။ ကလေးလေးပုံ ရှိရမယ်။ ပြီးတော့ သိုးထိန်းပုံ၊ အဲဒါတွေ အားလုံးကို ရှဲ့နဲ့ ရုပ်ထုလေးတွေ လုပ်ရတာ ပါ။

ဓမ္မဆရာက ဒီးလစ်ကို ရှဲ့နဲ့ ရုပ်ထုလေးတွေ ဝိုင်းလုပ်ပေးဖို့ ပြောတယ်။ ဒီးလစ်လည်း ရုပ်ထုလေးတွေ ကို စိတ်ဝင်တစား လုပ်ပါတယ်။ အဲဒီ အရပ်ကလေးတွေ သိပ်ကို အသက်ဝင် တာပဲတဲ့။ အားလုံးက အံ့သြကြတယ်။ ဓမ္မဆရာကလည်း ဒီးလစ် လက်ရာဆိုပြီး ဂုဏ်ယူတာပေါ့။

နောင်ဆယ်နှစ် ကြာတဲ့အခါ....

ဒီးလစ်လေးဟာ ကမ္ဘာကျော် ပန်းပုဆရာမ ကြီး ဖြစ်လာခဲ့ပါတယ်။ ဒီးလစ်ဟာ သီချင်းဆိုနေရာမှာ ညံ့ပေမဲ့ ပန်းပုလုပ်တဲ့နေရာမှာ အလွန် တော် ခဲ့ပါတယ်။ ဒီတော့ လူဆိုတာ တစ်ခုခုမှာ ညံ့ပေမဲ့ တခြား တစ်ခုခုမှာ တော် နိုင်ပါတယ်။ အရေး ကြီးတာက ကိုယ်ဘာညံ့သလဲ၊ ဘာတော် သလဲ ဆိုတာ သိဖို့ပါ။ မသိရင် သိအောင် လုပ်ဖို့ပါ။ Awareness ရှိဖို့ပါ။ လူတိုင်း လူတိုင်း Awareness ရှိရင် လူ့အဖွဲ့အစည်း တစ်ခုလုံး တိုးတက်ပါ လိမ့်မည် ။ တိုးတက်မှလည်း ဘဝဟာ အဓိပ္ပာယ် ရှိပါလိမ့်မယ်။

ကျွန်မတို့အားလုံး Awareness ရှိအောင် ကြိုးစားကြပါစို့။

...

အခန်း(၂)

Brain (ဦးနှောက်)

Brain ဆိုတဲ့ ဝေါဟာရကို ကျောင်းသားကလေးငယ်တိုင်း သိကြပါတယ်။

မူရင်းအဓိပ္ပာယ်က သက်ရှိသတ္တဝါ တစ်ဦးရဲ့ “ဦးနှောက်”ပါ။ ကျောရိုး အကြောမကြီးရဲ့ ဆင့်ပွားအားရုံကြောများ စုဝေးတဲ့နေရာလို့ အဓိပ္ပာယ်အကျယ် ဖွင့်ဆိုထားပါတယ်။ ဒီအစိတ်အပိုင်းက “အာရုံစနစ်” ကိုဆောင်ရွက်ပြီး မောင်းနှင်အားကို ထိန်းပေးတယ်လို့လည်း သိရပါတယ်။

ဦးနှောက်ကို အညိုရောင် အကြောဆဲလ်များ နဲ့ အတွင်းသားမှာ အဖြူရောင် အကြောမျှင်များ ပါဝင်တည်ဆောက် ထားတာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဦးနှောက်က သတ္တဝါတွေ ရဲ့ အပြုအမူ အားလုံးကို ထိန်းချုပ်ညွှန်ကြားတာ ဖြစ်တဲ့အတွက် ဦးနှောက် (Brain)ဆိုတဲ့ ဝေါဟာရကို ဆင့်ပွားအဓိပ္ပာယ် အနေနဲ့ “ဉာဏ်ပညာ”လို့လည်း သုံးနှုန်းကြပြန်တယ်။ နောက်ထပ်ဆင့် ပွားပြီး ဘန်းစကားအဖြစ် “ဉာဏ်ကြီးသူ” လို့လည်း ခေါ်ဝေါ်သုံးနှုန်းကြ ပြန်တယ်။ ပညာကြီးတဲ့လူ၊ အမြော်အမြင်ကြီးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များ ကို Brain လို့ တိုက်ရိုက်ခေါ်ကြတာပါ။ နောက်တစ်ခါ ထပ်မံဆင့်ပွားပြီး သုံးနှုန်းပုံက အဖွဲ့အစည်းတစ်ခု၊ အသင်းတစ်ခု၊ အုပ်စုတစ်ခုမှာ အဓိက ပဲ့ကိုင်သူကိုလည်း အဖွဲ့ရဲ့ Brain လို့ သုံးခြင်းပါပဲ။

တစ်ဆက်တည်းမှာပဲ လူမိုက်၊ လူအတွေ့ ကို ဦးနှောက်မရှိတဲ့လူ Brain lessလို့ ခေါ်ကြပါတယ်။ တရားဥပဒေအရ အရေးကြီးတဲ့ အချက်တစ်ခုလည်း ရှိပါတယ်။ အဲဒါကတော့ လူတစ်ယောက် “သေဆုံးပြီ”လို့ ဆေးပညာအရ သတ်မှတ်မယ်ဆိုရင် ဦးနှောက်ရဲ့ စနစ်တွေ အလုပ်မလုပ်တော့ဘဲ ရပ်သွားခြင်းကို ကြည့်ရတာပါ။ ဦးနှောက်မရပ်သေးရင် သေပြီလို့ မသတ်မှတ် နိုင်ပါဘူး။ ဒါကြောင့် တချို့ နှစ်ပေါင်းများစွာ အိပ်ပျော်နေပြီး ပြန်နိုးလာတဲ့ အဖြစ်ဆန်းတွေတွေ ကြုံရတာ ဖြစ်ပါတယ်။

စိတ်နဲ့ ပတ်သက်ပြီး ခွန်အားကြီးတဲ့ စွမ်းဆောင်မှုကို Brain power လို့ ခေါ်ပြီး ဦးနှောက်ပျက်သွားတဲ့ စိတ်မနံ့သူများ ကိုတော့ Brain Sick ဖြစ်နေတယ်လို့

ပြောကြပါသေးတယ်။ အခုခေတ်မှာ အထူးခေတ် စားနေတဲ့ အသုံးအနှုန်း တစ်ခုရှိပါတယ်။ အဲဒါ ကတော့ စိBrain ဝrain တဲ့။ နိုင်ငံတစ်ခုက ပညာတတ်တွေ ၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပညာရှင်တွေ တခြားနိုင်ငံကို အပြီးထွက်သွားတဲ့ ကိစ္စကို ပြောတာပါ။ စိBrain ဝrain ဖြစ်နေပြီဆိုတာ အတော် အသုံးများ ပါတယ်။ ဦးနှောက်ယိုစီးသွားခြင်း လို့ဆိုလိုတာပါ။ ဒီစိBrain ဝrain နဲ့ ပတ်သက်ပြီး အသံတွေ အတော် ဆူညံခဲ့တယ်။ ကိုယ့်တိုင်းပြည်က ပညာတတ်တွေ နိုင်ငံခြားမှာ အလုပ်သွားလုပ်ပြီး ပြန်မလာတာကို တိုင်းပြည်နစ်နာတယ်လို့ ယူဆသူတွေ များ ပါတယ်။ တိုင်းပြည်က ပညာသင်ပေးလိုက်တာကို တိုင်းပြည်ကို ပြန်ပြီး ကျေးဇူးမဆပ်ဘူးလို့ စွပ်စွဲကြတယ်။ နိုင်ငံခြား ထွက်သွားသူများ မှန်တယ် လို့ ယူဆသူများ ဘက်ကလည်း ကိုယ့်နိုင်ငံထဲမှာ ကိုယ့်ပညာနဲ့ ထိုက်တန်တဲ့ လစာ၊ အလုပ် မရလို့ ဆိုပြီး အကြောင်းပြတယ်။ ပြဿ နာ ဘဲဥအစရာ မရသလို ဖြစ်နေတယ်။

ဒီနှောက်ပိုင်းမှာ တော့ ပါမောက္ခဆရာကြီး တစ်ယောက် က ဒါဟာ ပြဿ နာ မဟုတ်ကြောင်း မဟုတ်ကြောင်း ၊ ဘယ်နိုင်ငံမှာ မဆို ဒီလိုပဲ ပိုကောင်းတယ် ထင်တဲ့နေရာကို သွား အလုပ်လုပ်ကြ ကြောင်း သာဓကတွေ တင်ပြပြီး တကယ်က ဒါဟာ စိBrain ဝrain မဟုတ်။ စိBrain Gain ဦးနှောက် အမြတ်ရတာ လို့ အဖြေထုတ်ပါတယ်။ ဘယ်ဟာ ဘယ်လောက် မှန်သလဲ ဆိုတာ စိတ်ဝင်စားဖွယ် သမိုင်းတစ်ခုပါပဲ။

ဒီကြားထဲ စိBrain Storm ဆိုတာ ရှိလာပြန်တယ်။ ဒါက ချက်ချင်း စဉ်းစားပြီး စိတ်ကူးစိတ် သန်းရအောင် လုပ်တာကို ပြောတာပါ။ ဥပမာ အာဇာနည် နေ့အကြောင်း ရေးရင် ဘယ်အချက် တွေ ပါရမလဲ ဆိုတာမျိုး ပါ။ ချက်ချင်း စဉ်းစားပြီး ပေါ်လာတာတွေ ကို ချရေး ။ နောက်တော့မှ ခေါင်းစဉ်ငယ်တွေ အ ဖြစ် ပြန်ချဲ့ရေး ရမှာ ။

စိBrain Trust ဆိုတာလည်း ရှိပြန်ရော။ ဒါက ကျွမ်းကျင်သူ တစ်ခုက အုပ်ချုပ်ရေး တစ်ခုမှာ တရားဝင် မဟုတ်ဘဲ ညွှန်ကြားသူများ လို့ ဆိုပါတယ်။

စိBrain Wash ကိုတော့ အတော် များများ ကြားဖူးကြတယ်။ လူ တစ်ယောက် ရဲ့ မူလယုံကြည်မှု တွေ ၊ အမူအရာတွေ ၊ အယူအဆတွေ ကို ပြောင်းလဲသွားအောင် ပြင်းပြင်းထန်ထန် ထိခိုက်အောင် လုပ်လိုက်တာပါ။ ဒီလို အလုပ်ခံရတဲ့ လူဟာ အရင်ကလို

မတွေ့ခေါ်တတ်တော့ဘူး။ အရင်ကလို မကျင့်သုံးတတ်ဘူး။ လုံးဝ ပြောင်းလဲသွားတယ်။ ဒါကို Brain Wash အလုပ်ခံရတယ်လို့ သုံးတာပါ။

ဒီလို Brain နဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဆင့်ပွားအဓိပ္ပာယ်တွေ ထွက်ပေါ်လာတဲ့ အတွက် စကားဝေါဟာရ ကြွယ်ဝလာတာမှာ မြန်မာဝေါဟာရ တွေ မှာ လည်း ဒီ“ဘရိန်း”ဆိုတဲ့ ဝေါဟာရကို “ဦးနှောက်” လို့ မပြန်ဆိုတဲ့ မူလ အသံအတိုင်း “ဘရိန်း”လို့ပဲ သုံးလာကြတဲ့အတွက် “ဘရိန်း”ဆိုတဲ့ ဝေါဟာရဟာ မြန်မာစကား ဖြစ်နေပါပြီ။ (မော်တော် ကားတို့၊ တယ်လီဖုန်းတို့လို)

ဒီအခါ ဘရိန်းကောင်းတယ်၊ ဘရိန်းပြေးတယ်လို့ အကောင်းမြင်ဘက်က ပြောတာ ရှိသလို ၊ ဆိုးဝါးတဲ့အဓိပ္ပာယ်နဲ့ ဘရိန်းမကောင်းတော့ဘူး၊ ဘရိန်းချောင်နေပြီ (စကားလိမ်နဲ့ ဘရောင် ချိန်း) လို့တောင် ဘန်းစကားတွေ ပေါ်လာတယ်။

ဘယ်လိုပြောပြော ဘရိန်းဆိုတာ အလွန် စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းတာ အမှန်ပါပဲ။ တချို့ က သိပ္ပံဘာသာရပ်မှာ ထူးချွန်တယ်။ တချို့ က ဝိဇ္ဇာဘာသာရပ်မှာ ထူးချွန်တယ်။ ဒါကို science ဗြain Art ဗြain လို့ပြောကြတယ်။ ဝါသနာနဲ့ မဆိုင်ဘူး။ တချို့ ဦးနှောက်က သိပ္ပံကို မှတ်ထားမှု အားကောင်းတာမျိုး နဲ့ တချို့ ဦးနှောက်က ဝိဇ္ဇာကို ပိုပြီးမှတ်သားနိုင်တာ ကိုဆိုတာပါ။ တချို့ က သင်္ချာသိပ်တော် တယ်။ ကျက်စာမရဘူး။ တချို့ က ကျက်စာကျက်ရင် မြန်တယ်။ သင်္ချာလုံးဝ မကြိုက်ဘူး။ တချို့ က သီချင်းစားသားတွေ အရမ်းရတယ်။ တချို့ က သီချင်းစာသား အလွန်မေ့နပ်တယ်။

ဒီနေရာမှာ ဦးနှောက်ရဲ့ အလုပ်တစ်ခု မလုပ်ပေးတာကို “မေ့” တယ်လို့ ပြောပါတယ်။ ကျောင်းသွားတာ လွယ်အိတ်မေ့ခဲ့လို့ ၊ လယ်တွန်သွားတာ နွားမေ့ကျန်ခဲ့လို့၊ ဈေးသွားတာ ငံပြာရည်ဝယ်ဖို့ မေ့သွားလို့၊ မျက်နှာသစ်တာ သွားတိုက်ဖို့ မေ့သွားလို့၊ လူတော့ မှတ်မိတယ် နာမည် မေ့နေတယ် စသဖြင့် မေ့တဲ့အရာတွေ အများ ကြီးပါ။ မေ့တတ်လို့လည်း “မေ့”ဆိုတဲ့ ဝေါဟာရ ပေါ်လာတာပဲလေ။ တချို့ က အသက်ကြီးရင် မေ့တယ်လို့ ပြောတယ်။ ကလေးလေးတွေ စာကျက်ပြီး မေ့တာကျ ဘယ်လိုပြောမလဲ။ ကြီးတဲ့အရွယ်မှာ ဖြစ်တဲ့ အဖြစ်အပျက်တွေ ခဏနဲ့ မေ့ပြီး ငယ်စဉ်က အဖြစ်အပျက်တွေ ဘယ်တော့မှာ မမေ့တာ

ဘာကြောင့်လဲ။

ဦးနှောက်ရဲ့ အလုပ်လုပ်ပုံက အတော် ထူးဆန်းပါတယ်။

အိမ်ခန်းထဲမှာ နေရာက မီးဖိုချောင်ဆီ တစ်ခုခုလုပ်ဖို့၊ ယူဖို့ သွားပြီး မီးဖိုချောင်ထဲ ရောက်ရော ဘာလုပ်ဖို့လာမှန်း မသိတော့ဘူး။ ဘာယူချင်လို့လာမှန်း စဉ်းစားမရဘူး။ အတော် စိတ်တိုဖို့ကောင်းတာ။ ဒါပေမဲ့ မပူပါနဲ့။ စောစောကအတိုင်း အိမ်ခန်းထဲ ပြန်သွားကြည့်ပါ။ အဲဒီ နေရာ ရောက်တာနဲ့ မီးဖိုချောင်ထဲ သွားဖို့ကိစ္စ ဘာဆိုတာ ဖြုန်းဆို သတိရလာရော။

ဒီအ ဖြစ်ဟာ တစ်ဦးတည်း မဟုတ်ဘူး။ လူတိုင်းနီးပါး ဒီလို ဖြစ်ကြပါတယ်။ ဒီတော့ ဦးနှောက်ဟာ အံ့သြစရာ မကောင်းပါလား။

သိပ္ပံပညာရှင် တွေ ကတော့ ဦးနှောက်ရဲ့ ဘယ်ဘက်ခြမ်းက ဘာကို မှတ်တယ်။ ညာဘက်ခြမ်းက ဘယ်ဟာကို မှတ်တယ် စသဖြင့် ပြောကြပါရဲ့ ။ အားလုံးတော့ မတူကြဘူး။ ဦးနှောက်ဟာ အလုပ်တစ်ခုလုပ်ပြီး ရင် ဦးနှောက်ဆဲလ် တစ်ခု ပျက်သွားပြီး အဲဒီ ဆဲလ်အသစ် ပြန်မ ဖြစ်ဘူး လို့လည်း ဆိုကြတယ်။ အသားဆဲလ်တွေ က အသစ်ပြန်မွေးလို့ ရတယ်။ ဦးနှောက်ဆဲလ်က အသုံးပြုပြီး ပျက်သွားရင် အစားပြန်မ ဖြစ်ဘူးတဲ့။

ဒါဟာ အတော် အရေး ကြီးတဲ့ကိစ္စပါ။

ဒီအတိုင်းမှန်ရင် အင်မတန် အဖိုးတန်တဲ့ ဦးနှောက်ဆဲလ်တွေ ကို ဘာမှ အရေး မပါတဲ့ ကိစ္စတွေ မှာ မသုံးဘဲနေဖို့ မကောင်းပါလား။ ကိုယ်နဲ့ တိုက်ရိုက် မပတ်သက်တဲ့ ကိစ္စတွေ မှာ မသုံးဘဲနေဖို့ မကောင်းပါလား။

သိပ္ပံပညာရှင်တွေ ကတော့ ဦးနှောက်ရဲ့ ဘယ်ဘက်ခြမ်းက ဘာကိုမှတ်တယ်။ ညာဘက် ခြမ်းက ဘယ်ဘက်ခြမ်းက ဘာကိုမှတ်တယ်။ ညာဘက်ခြမ်းက ဘယ်ဟာကို မှတ်တယ် စသဖြင့် ပြောကြပါရဲ့ ။ အားလုံးတော့ မတူကြဘူး။ ဦးနှောက်ဟာ အလုပ်တစ်ခု လုပ်ပြီးရင် ဦးနှောက်ဆဲလ်တစ်ခု ပျက်သွားပြီး အဲဒီ ဆဲလ်အသစ် ပြန်မ ဖြစ်ဘူး လို့လည်း ဆိုကြတယ်။ အသားဆဲလ်တွေ က အသုံးပြုပြီး ပျက်သွားရင် အစားပြန်မ ဖြစ်ဘူးတဲ့

ဒါဟာ အတော် အရေး ကြီးတဲ့ကိစ္စပါ။

ဒီအတိုင်းမှန်ရင် အင်မတန် အဖိုးတန်တဲ့ ဦးနှောက်ဆဲလ်တွေ ကို ဘာမှ အရေး မပါတဲ့ ကိစ္စတွေ မှာ မသုံးဘဲနေဖို့ မကောင်းပါလား။ ကိုယ်နဲ့တိုက်ရိုက် မပတ်သက်တဲ့ ကိစ္စတွေ မှာ မသုံးဘဲနေဖို့ မကောင်းပါလား။ ကိုယ်နဲ့တိုက်ရိုက် မပတ်သက်တဲ့ ကိစ္စတွေ မှာ ဝင်မပါဖို့ ဝင်မစဉ်း စားဖို့ မသင့်ပါလား။ ဥပမာ ရထားချင်းတိုက်မိလို့တဲ့၊ လမ်းထိပ်မှာ ကားတိုက်မှု ဖြစ်လို့၊ ဟိုအိမ်မှာ လင်မယားရန် ဖြစ်လို့၊ အရက်မူးပြီး ရမ်းနေလို့ စတဲ့ ကိုယ်ကိစ္စမဟုတ်တာကို ရှောင်ဖို့ မကောင်းပါလား။

ဦးနှောက်ဟာ အလွန် အဖိုးတန်တဲ့ ကိစ္စကို မစဉ်းစားဘဲနေတာ မကောင်းပါလား။ ဒါကတစ်ပိုင်း။ နောက်တစ်ပိုင်း ကတော့ ဦးနှောက်ဆိုတာ မသုံးရင် သံချေး တက်တယ်တဲ့။ ဦးနှောက်ကို အမြဲ သွေးပေးနေရမယ်တဲ့။ အသက် ၆၀ ကျော်ရင် အရင်က မလုပ်ဖူးတဲ့ အရာ၊ မသင်ဖူးတဲ့ပညာတွေ သင်ရမယ်တဲ့။ ဒါမှ ဦးနှောက် ထက်မြက်လာမှာ တဲ့။

အားလုံးဟာ လက်ခံ စဉ်းစားသင့်တဲ့ အချက်တွေ ပါပဲ။

သေချာတာတစ်ခုက တရားမှတ်နေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ အရင်က မေ့နေတဲ့ ရစရာ အကြွေးတစ်ခုကို သတိရလာတာမျိုး တရားထိုင်နေတဲ့ စာရေး ဆရာမများ ဟာ တရားထိုင်ရင်း ရေး စရာ ဝတ္ထုဇာတ်လမ်းရလာ တာမျိုး ပါ။ ဒါက တရားမှတ်နေတဲ့ အချိန်မှာ ဦးနှောက်ဟာ ကန်ရေပြင် လိုကြည်လင်ငြိမ်သက်နေလို့ အလင်းဓာတ်တွေ ၊ အကြံသစ် ဉာဏ်သစ်တွေ ၊ အကြံဟောင်းတွေ ပေါ်လာတာ ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ တစ်နည်းအားဖြင့် ဦးနှောက်ကို အနားပေးလိုက်တဲ့အတွက် ရလာတဲ့အကျိုး ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။

ဒါကြောင့် လည်း ဦးနှောက်အပန်းဖြေဖို့ ခရီးထွက်တာမျိုး လိုအပ်တာပါ။ တချို့ ကုမ္ပဏီတွေ က “တစ်နှစ် လုံး ရက်ပျက်မရှိသူဆု”ဆိုပြီး ပေးကြတယ်။ ဖွံ့ဖြိုး ပြီး နိုင်ငံကြီးတွေ မှာ တော့ “တစ်နှစ် မှာ တစ်လ အားလပ်ရက် မယူမနေရ” ယူခိုင်းပါတယ်။ အားလပ်ရက်နားပြီးအခါ ဦးနှောက်ခွန်အား ပိုလာတယ်လို့ ယုံကြည်ခြင်းပါပဲ။

ဒီလို အရေး ကြီးတဲ့ ဦးနှောက်ကို သိပ်မပင်ပန်းစေဖို့ အရေး ကြီးတာမို့

အရာရာကို slow down လို့ သတိပေးပြီး မှန်မှန်လေး စဉ်းစားရင် မမှာ :နိုင် ဘူးလို့ ထင်ပါတယ်။ ဦးနှောက်ရဲ့ အလုပ်တချို့ ကို မျက်လုံးကို ပေးထားမျိုး (ဥပမာ ကားသော့ပါရဲ့ လား မစဉ်းစားရအောင် လက်ထိက သော့ ကို မျက်လုံးနဲ့ ကြည့်ဖို့) စသဖြင့် လုပ်ကြည့်တာလည်း မဆိုးပါဘူး။

အားလုံး စဉ်းစားကြဖို့ပါ။

...

Brand (အမှတ်တံဆိပ်)

အမှတ်တံဆိပ်ကို ကုန်ပစ္စည်းတွေ ၊ အမည် နာမတွေ အတွက်သာမက လူ တစ်ယောက် ရဲ့ အရည်အသွေးပါ သုံးစွဲကြပါတယ်။ ထင်ထင်ရှားရှား သုံးကြတာက ကုန်ပစ္စည်းနာမည် ဖြစ်လို့ Brand ဆိုရင် ပစ္စည်းလို့ ထင်တတ်ကြပါတယ်။

မှန်လည်းမှန်ပါတယ်။ ကုန်ထုတ်လုပ်သူများ ဟာ မိမိတို့ ထုတ်လုပ်တဲ့ ကုန်ပစ္စည်းနဲ့ မရောထွေးစေဖို့ သီးသန့် အမှတ်အသား လုပ်ခဲ့ကြတာ ရှေးကုန်စည်ကူးသန်းရေး ခေတ်ကတည်းကပါပဲ ။ အထူးသဖြင့် အင်္ဂလန်ပြည်၊ စက်မှု တော် လှန်ရေး ကာလမှာ ကုန်ပစ္စည်း ထုတ်လုပ်မှု ဟာ အိမ်တွင် :ထုတ်လုပ် မှု ကနေ စက်ရုံထုတ်လုပ်မှု အထိ ဖြုန်းဆို ကူးပြောင်းခဲ့လို့ ထွက်လာတဲ့ ကုန်တွေ ကို ရောင် :ချဖို့ နယ်မြေရှာလာကြရတာ ကိုလိုနီစနစ် ပေါ်ပေါက်ခဲ့ရတယ်။ ဒီအခါ အရောင် :ဈေးကွက်မှာ တခြားသူတွေ နဲ့ ယှဉ်ပြိုင်ရတယ်။ ဒီယှဉ်ပြိုင်မှု မှာ ထိပ်တန်းနေရာရဖို့က မိမိပစ္စည်းကို ကောင်းအောင်လုပ်ဖို့ အရေး ကြီးလာတယ်။ ကောင်းအောင်လည်း လုပ်ခဲ့ကြတယ်။ ဒါကြောင့် လည်း Made in England ဆိုတဲ့ စာတန်းနဲ့ ပစ္စည်း တံဆိပ်တွေ နာမည် ခိုင်ခံ့ခဲ့တယ်။ တစ်ခါသုံးဖူးတဲ့လူက နောက်ထပ်ဝယ်တဲ့ အပြင် အချင်းချင်း သတင်းပေးလို့ ဈေးကွက်ခိုင်မာ သွားခဲ့တယ်။ ဥပမာ အပ်ချုပ်စက်ဆိုရင် စင်းဂါး (Singer)၊ စက်ဘီးဆိုရင် ရာလေး (Raleingh)၊ အစားအသောက်ဆိုရင် လည်း ဟောလစ်စသဖြင့် တံဆိပ်ခိုင်မာ ခဲ့ဖူးပါတယ်။

တံဆိပ်ကလည်း အာမခံချက် ပေးနိုင်ကြပါတယ်။ အောင်မြင်တဲ့ လုပ်ငန်းရှင်တွေ ဟာ သူတို့ပစ္စည်းကို ဘယ်တော့မှ အရည်အသွေး မလျော့စေပါဘူး။ ထုတ်လုပ်ပြီးတာနဲ့ ထုပ်ပိုးတဲ့အဆင့် မရောက်ခင် စစ်ဆေးကြတယ်။ ညံ့တာတွေ ရင် ပယ်ပစ်ကြတယ်။ ဒီအခါ ကောင်းမွန်တဲ့ အာမခံချက် ပေးနိုင်တဲ့ ပစ္စည်းတွေ ပဲ ဈေးကွက်ထဲ ဝင်လာခဲ့ကြတယ်။ ဒီတော့ စားသုံးသူတွေ ကလည်း တံဆိပ်ကို ကြည့်ပြီး စိတ်ချလက်ချဝယ်ကြပါတော့တယ်။

နောက်တော့ နာမည် ကြီး တံဆိပ်တွေ ဟာ လူတွေ ရဲ့ စိတ်မှာ စွဲနေတာနဲ့ပဲ ဆက်လက် အောင်မြင်သွားကြတာ တွေ ရတယ်။ ဥပမာ အမျိုး သမီးပုံနှစ် ပုံကို ယှဉ်ပြီး ဘယ်သူပိုလှသလဲလို့ မေးတဲ့အခါ ရမှတ်က ၅၀/၅၀ ဖြစ်နေတယ်။ နောက်တော့ ဒီပုံတွေ ကိုပဲ တစ်ယောက် ကို “ဂျနီဇာ” လို့နာမည် ပေးပြီး နောက် တစ်ယောက် ကိုတော့ “ဣယရ” လို့နာမည် ပေးလိုက်တယ်။ ဘယ်သူပိုလှသလဲ မေးတဲ့အခါ ဂျနီဇာက အမှတ် ၈၀ ဖြစ်သွားသတဲ့။ နာမည် အစွဲပါ။

တံဆိပ်တွေ ခိုင်မာအောင်မြင်လာရင် ကြာရှည်အောင် ကြိုး စားကြ ရပါတယ်။ Sony ဆိုတဲ့ တံဆိပ်နဲ့ လျှပ်စစ်ပစ္စည်း တွေ ဆိုင်ရင် စိတ်ချလက်ချဝယ်ကြတယ် ဆိုပါစို့။ Sony ဆိုတာ ပေါ်ထွန်းလာဖို့ လွယ်လွယ်နဲ့ လုပ်ခဲ့ရတာ မဟုတ်ပါဘူး။ အောက်ဆုံး အလုပ်သမားကနေ ထိပ်ဆုံးအရာ ရှိအထိ အသေးစိတ် ကြိုး စားခဲ့ရတာ ပါ။ အီလက်ထရောနစ် ပစ္စည်းတွေ မှာ အထူးသဖြင့် ၁၀ နှစ် ၊ ၁၅ နှစ် မပျက်တဲ့ တံဆိပ်တွေ ရှိတယ်။ ရုပ်မြင်သံကြား စက်၊ ကင်မရာတွေ လည်း ဒီအတိုင်းပါပဲ။ ဈေးဝယ်သူက ဈေးကြီးတာ ကို မကြောက်ပါဘူး။ ပစ္စည်းမှန်တာကို သဘောကျတယ်။ ဒီတော့ အတုအပ ရှိလာရင် ခွဲနိုင်အောင် လုပ်ကြရပြန်တယ်။ ဥပမာ အသားတံဆိပ်။

ပစ္စည်းတစ်ခု အောင်မြင်သွားရင် လုပ်ငန်းခွဲချင်ကြတာ ဓမ္မတာ ပါပဲ။ တွင် ကျယ်ချင်တယ်၊ ဈေးကွက်မှာ နေရာဦးချင်တယ်။ ဒီအခါ ဆိုင်ခွဲတွေ လုပ်ကြတယ်။ ဥပမာ ဓနဖြူ ဒေါ်စောရီ၊ မြောင်းမြ ဒေါ်ချို၊ ဖုန်ကန်ကန် City Mart အဆုံး နေရာဖြန့်ကျက်လေ့ ရှိကြတယ်။ စီးပွားရေး အရ ကောင်းပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ နာမည် ကြီးလာလေလေ အရည်အသွေး ထိန်းဖို့လိုလေပါပဲ။ မိမိ ရရှိပြီးသား အမှတ်တံဆိပ်ရဲ့ တန်ဖိုးကို ရှင်သန်အောင် ကြိုး စားကြဖို့

အလွန် အရေး ကြီးပါတယ်။ လူ တစ်ယောက် ဟာ အကျင့်စာရိတ္တ အရာမှာ ရော လူမှု ရေး မှာ ပါ မြင့်မြတ်သူအ ဖြစ် ထင်ရှားလာရင် သူဟာ ဒီတံဆိပ်ကို ဆက်ပြီး ထိန်းရပါတော့တယ်။ သူ့သာမက သူ့မိသားစုပါ ဒီတံဆိပ်ကို ထိန်းကြရတယ်။ မြိုင်သာယာရွာက ကျောင်းအစ်မကြီး ဒေါ်ဘုမဆိုတာ မေတ္တာတရား ပြည့်ဝတယ်။ အလှူအတန်း ရက်ရောတယ်၊ ကူညီတတ်တယ်၊ ကရုဏာကြီးတယ် စသဖြင့် နာမည် ရလာရင် ဒေါ်ဘုမ လူကြားထဲ ဒေါသ ဖြစ်ပြလို့ မရတော့ဘူး။ စိတ်ဆိုးပြလို့ မဖြစ်တော့ဘူး။ သူတံဆိပ်ကို သူ ထိန်းရမှာ ကိုး။ ထို့အတူ သူ့သားသမီးတွေ ကပါ ဒေါ်ဘုမ သမီးဆိုရင် ယဉ်ကျေးလိမ္မာပြရမယ်။ သဘောထား ပြည့်ဝရမယ်။ လူချီးမွမ်းအောင် နေရတော့မယ်။

အဖေမျက်နှာ ၊ အမေမျက်နှာ ဆိုတာ ဒါပါပဲ။ ကိုယ့်မိဘက လူကောင်းသူကောင်း၊ နာမည် ကောင်း ရှိတဲ့သူဆိုရင် ကိုယ်က ဗွေဖောက်လို့ မဖြစ်တော့ဘူး၊ မျိုး ရိုးဂုဏ် စောင့်ထိန်းရပါတယ်။ အဖေမျက်နှာ ထောက်ရတယ်။ ပတ်ဝန်းကျင်ကလည်း အဖေမျက်နှာကြောင့် ကိုယ့်ကို မစော်ကားရဲသလို ကိုယ်ကလည်း အဖေမျက်နှာ ကိုထောက်ပြီး မိုက်ရိုင်းလို့ မရပါဘူး။ ဒီနည်းနဲ့ အပြန်အလှန် ထိန်းသွားကြတယ်။ ဒါဟာ မြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှု ပါ။

အမှတ်တံဆိပ်ကို မိဘထံမှ ဆက်ခံရတာ ရှိသလို မိမိဘာသာ ထူထောင်ရ တာလည်းရှိပါတယ်။ တချို့ က အဖေစာရေး ဆရာဆိုပြီး ဘယ်သူ့သမီး ဘယ်သူ့သားဆိုပြီး ဝင်လာကြတယ်။ သူ့ဖခင်ရဲ့ အရောင် နဲ့ စိတ်ဝင်စားကြ ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ သူကိုယ်တိုင် အရည်အသွေး မစီရင်တော့ သူ့အဖေရဲ့ တံဆိပ်က သူ့ကို မကယ်နိုင်ပါဘူး။

မြန်မာလူမျိုး တို့ရဲ့ သားသမီးဝတ္တရား ငါးပါးထဲမှာ “မွေခံထိုက်စေ” ဆိုတာ ပါပါတယ်။ မိဘရဲ့ အမွေကို ခံစားဖို့ ထိုက်တန်သူ ဖြစ်ရမယ်လို့ ဆိုတာပါ။ အမွေဆိုတာ မရွှေ့ပြောင်းနိုင်တဲ့ လယ်ယာခြံမြေ၊ အိမ်ခြေ တိုက်တာ ပါသလို ရွှေငွေရတနာတွေ ပါသလို၊ အမည် အမှတ်တံဆိပ် လည်းပါပါတယ်။

“ပန်းသာမျိုး ” ဆိုရင် ခမ်းနားတယ် ဆိုတာမျိုး ကြားဖူးကြမှာ ပါ။ ဒါဟာ မိဘမျိုး ရိုးရဲ့ အမှတ်တံဆိပ်ပါပဲ။ အမှတ်တံဆိပ်ဟာ မိမိကိုယ်တိုင် အပြင် သားစဉ်မြေးဆက်အထိ

အကျိုး သက်ရောက် နိုင်ပါတယ်။ အများ အားဖြင့် အမှတ်တံဆိပ်ကို ကိုယ့်လက်ထက်ကျမှ ကိုယ့်ဘာသာ ထူထောင်ကြ ရပါတယ်။ မိဘလက်ထက်က ဆင်းရဲတယ်၊ ပညာမတတ်ဘူး။ မျက်နှာငယ်တယ်၊ ဒါပေမဲ့ ကိုယ့်ဘဝကို ကိုယ့်ဟာကိုယ် ရုန်းကန်လှုပ်ရှားပြီး ကိုယ်ပိုင်အမှတ် တံဆိပ် ထူထောင်နိုင်ပါတယ်။ မိဘထူထောင်ခဲ့တဲ့ အမှတ်တံဆိပ် မရှိပေမဲ့လည်း မိမိအားနဲ့ မိမိ ထူထောင်လို့ရပါတယ်။ တချို့ ဆိုရင် မိဘလက်ငုတ် လုပ်ငန်းတွေ ဆက်မလုပ်တတ်ဘူး။ ပျက်စီးသွားတယ်။ ဒါကသူ့မှာ အရည်အသွေး မမီလို့ပါ။ မိဘရဲ့ အမှတ်တံဆိပ်ကို တန်ဖိုးမထားနိုင် လောက်အောင် ညံ့ဖျင်းသွားတာ ဖြစ်နိုင်တယ်။ (မိဘလုပ်ငန်းကို ဝါသနာမပါတာ မျိုး တော့ ရှိပါတယ်)

ဘယ်လိုပဲ ဖြစ် ဖြစ် စီးပွားရေး၊ လူမှု ရေး၊ နိုင်ငံရေး စတဲ့ လူ့အဖွဲ့အစည်းရဲ့ အခင်းအကျင်း တွေ ထဲမှာ လူဟာ မပတ်သက်ဘဲ နေလို့မရပါဘူး။ တစ်စုံတစ်ရာတော့ ပတ်သက်နေ ရတာ ပါပဲ။ ဒီအခါ မိမိမျိုး ရိုးရဲ့ အမှတ်တံဆိပ်ကို မဆက်ခံနိုင်ရင်တောင် မဖျက်ဆီးဖို့ အရေး ကြီးပါတယ်။ ဥပမာ ဘုရားလူကြီး တစ်ယောက် ရဲ့ သားက အရပ်ထဲမှာ မူရူးပြီး ရမ်းကား နေတာမျိုး မ ဖြစ်ဖို့ပါ။ ဒီနည်းနဲ့ ထိန်းသွားဖို့ပါပဲ။

ဒီနေရာမှာ အမှတ်တံဆိပ်ဆိုတာ အကောင်းကိုချည်း ပြောတာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဆိုးတဲ့ အမှတ်တံဆိပ်တွေ လည်း ရှိနေတယ်။ တိုင်းပြည်ကို ကယ်တင်ခဲ့တဲ့ သူရဲကောင်းတွေ ရှိသလို တိုင်းပြည်ကို ချောက်ထဲ တွန်းချခဲ့တဲ့ လူမိုက် လူရမ်းကားတွေ ရှိတယ်။ ဒီအခါ သူရဲကောင်းတွေ ရဲ့ သားမြေးတွေ ဟာ လူ့အဖွဲ့အစည်းမှာ အကြည်ညိုခံကြရပြီး လူရမ်းကားတွေ ရဲ့ သားမြေးတွေ ကို တော့ အဖွဲ့အစည်းထဲ အဝင်မခံချင်ကြပါဘူး။ သူ့ မိဘတွေ လိုပဲ အမုန်းခံကြပါတယ်။ ဒါဟာ အလွန်တရာ အရေး ကြီးပါတယ်။ ကိုယ်လုပ်ခဲ့တဲ့ လုပ်ရပ်ဟာ တံဆိပ်အမည် ကြီး ဖြစ်သွားရင် ကိုယ်တင်မက သားမြေးစဉ်ဆက် နာမည် ပျက်ခံ ရပါတယ်။ အမုန်းခံရမယ်။ နာလန်ထူဖို့ ခက်ပါတယ်။

ဒါကြောင့် မိဘရဲ့ ကောင်းသော တံဆိပ်ကို ရေရှည်ခံအောင် ထိန်းဖို့ လိုအပ်သလို မိမိလက်ထက်မှာ လည်း မိမိတံဆိပ်ကို ကောင်းအောင် ထူထောင်ကြရပါတယ်။ ဒါမှသာ နောက်သားစဉ်မြေးအဆက် အမှတ် တံဆိပ်ကောင်းတွေ ဖြစ်လာကြမှာ ပါ။

ဒီနေ့ စူပါမားကတ်မှာ တံဆိပ် အကောင်းတွေ မေးဝယ်နေကြတယ်။

တံဆိပ်အတုတွေ လည်းပေါများ လှပါတယ်။ တံဆိပ်အသစ်တွေ လည်း လိုမ့်ဝင်နေပါတယ်။

ဝယ်သူက စမ်းကြည့်ကြမှာ ပဲ ။ ကောင်းရင် ဆက်ဝယ်မယ်။ မကောင်းရင် ပယ်မယ်။

မိမိအလုပ်၏ အကျိုး ကို မိမိ ခံစားရမှာ အမှန်ပါပဲ။

...